

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.
A „Verseczi Magyar Közművelődési Egyesület“ hivatalos közlönye.

Szerkesztőségi Iroda: Versecz Laktanya-utca
28. szám. — ide intézendő a lap szellemi részét
érdeklő minden küldemény és levelezés.

Előfizetési díj: egész évre helyben 10 korona.
Vidékre 11 korona.

Egyes szám ára 20 f.

Felolvas szerkesztő: Perjéssy Lajos.

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomdai műintézet
Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések
hirdetmények és felszólamlások.

Hirdetési díj: petit soronként 12 f. — A nyílt térben
egy sor 20 f.

Hirdetések elfogadtnak minden hirdetési irodában.

XVI. évfolyam.

Vasárnap 1907. évi március hó 17-én.

11. szám.

Magyar kulturtényezőink.

Két közgyűlés.

Tagadhatatlan tény az, hogy Versecz városában az utolsó két évtized alatt a magyar nyelv ismerete, és a magyar kultúra nagyot haladt.

Midőn 22 évvel ezelőtt megalakítottuk a „Verseczi Magyar Közművelődési Egyesület“et a magyar nyelv és magyar kultúra nagyon mostoha gyermek volt itt Verseczen. Ritka volt a magyar szó, mint a fehér holló, — az iskolákban nem volt magyar tannyelv, nem hangzott magyar dal, magyar zene . . . . az itt lakó kevés, tösgyökeres magyar nép, különösen a szegényebb néposztály, elveszett, eltűnt, egy mást sem ismerte.

Mai napság Verseczen három magyar egyület munkálkodik a magyar kultúra érdekében és hazafias polgárságunk — még azok is, kik nemzeti nyelvünket az államnyelvet teljesen jól még nem beszélik — melegen istápolják magyar kultur törekvéseinket.

A „V. M. K. E.“ alapításakor tervbe vettük, hogy a magyar dalnak és zenének is otthont teremtünk.

A sok hátráltató körülmény azonban csak 4 évvel ezelőtt tette lehetővé, hogy 1903. febr. 1-jén ismételtén közölt felhívásunk nyomán megszületett a magyar dalnak és zenének eminens művelője, a szép virágzásnak indult Magyar dalkör, s utánna rövid idő alatt. A „Verseczi Magyar Ifj. Önképző Egyület“ mely a magyar kulturát az egyszerűbb polgárok körében van hivatva terjeszteni.

A legutóbb említett két magyar egyület múlt évi működéséről, kívánunk számot adni az alábbi jelentésekben.

* * *

A „Verseczi Magyar Dalkör“ rendes évi közgyűlését múlt vasárnap tartotta meg a „V. M. K. E.“ kaszinói helyiségében. Mivel az egyület elnöke b. Zákó Milán főispán akadályoztatása, és Dr. Szörényi József ügyvivő alelnök gyengé kedése miatt nem jelenhetett meg, — a közgyűlésen Irányi Gyula magy. kir. posta és távirda felügyelő alelnök elnökölt. — Dr. Weitner József ügyvéd a V. M. D. buzgó titkára a választmány és az egyesület működéséről következőleg számolt be.

Tisztelt közgyűlés.

Minden egyesület életében van egy bizonyos időszak, mely hivatva van bizonyosságot tenni arról, hogy az alapok, melyekre az egyesület léte támaszkodik, oly anyagból vannak-e felépítve, hogy az a reánehazedő épületet kiribja, hogy nem-e csak gyöngye alkotás az, melyet az idő romboló foga csakhamar megdől. Van egy oly időszak, mely hivatva van bizonyosságot tenni arról, hogy az egyesület lé-

tének szüksége átment-e a köztudatba és nem-e csak a szalmatűz fellobbanása volt az, mely az egyesületet létrehozta és a melyik csak nagyon rövid ideig ég magasan fenlobogó világító lánggal, de csakhamar lelohad s csak az emlékek értéktelen hamuját hagyja maga után.

Mondhatjuk, hogy dalkörünk az elmúlt esztendőben élte át ezen kritikus időszakot. Leltelt a 3 év, melylyel az alapításkor belépett tagok kötelezettsége megszűnt. Bevaljuk, némi aggodalommal tekintettünk ezen időpont közelése elé, mert ambátor éreztük, hogy hazafias közönségünk nagy része még mindig ugyanoly lelkesedéssel és odaadással támogat bennünket, mint életünk legelső esztendejében, mégis feltűnik, hogy nagy számmal lesznek azok is, kiket tényleg csak a szalmatűz fellobbanása sorakoztatott zászlónk alá, de kiknek szalmatűze alatt, nincs a paráznak már nyoma és a kik már csak a kellő időpontot várják, hogy örökre búcsút mondjanak egyesületünknek. Feltűnik, hogy az alapszabályokban meghatározott 3 esztendő letelte után tömegesen fognak tagjaink a dalkör kötelekéből kilépni, miáltal együletünk legalább is súlyos megpróbáltatásnak lesz kitéve.

Csalódjunk! És családásunk jogos büszkeséggel tölti el szívünket. Akadtak ugyan néhányan, kik az alapszabályok biztosította jogait kihasználva elhagytak minket, de azért még sem maradtunk árva, mert a tározóknak száma a hűségesen maradókkal szemben oly csakély, hogy távozásuk semmiféle tekintetben sem volt érezhető hatással egyesületünkre, annál kevésbbé, mert a tározókkal úgyszólván egyidejűleg oly tömegesen jelentkeztek az újonnan belépni szándékorok, hogy tagjaink száma az elmúlt esztendőben számszerűleg is alig apadt meg és még mindig annyian vagyunk, hogy a tagok ily sokaságával városunk egy hasonló együleté sem dicsekedhetik.

Ezeknek előrebocsajtása után rátérünk dalkörünk tavalyi működésének vizolására. Mint minden esztendőben, úgy tavaly is négy alkalommal, március, július, november és december harabban rendezett együletünk a tagok részére dalestélyeket, mindig igen nép számú közönség jelenlétében mely a működő kar ügybuzgalmát és szorgalmát mindannyiszor nagy tetszésnyilvánítással jutalmazta.

Ezenkívül még öt ízben szerepelt működő karunk itt helyben a nyilvánosság előtt, még pedig kétszer a verseczi közművelődési egyesület, két ízben pedig a verseczi magyar ifjusági önképző egyesület felkérése folytán a nevezett egyesületek által rendezett március 15-iki és Rákóczy ünnepélyek alkalmával. Az ötödik nyilvános szereplésnél nem is annyira a működő kar összesége, mint inkább annak egyes tagjai szerepeltek. A választmány ugyanis a működő karnak sokat hangoztatott kívánsága folytán elhatározta, hogy mükedvelő előadást rendez, de egyúttal elhatározta azt is, hogy az előadás tiszta jövedelméből utazási alapot létesít, mely fedezni fogja a működőkar esetleges kirándulásai alkalmával felmerülő költségeket, az egyesületi pénztár megterhelése nélkül. Húsvét hétfőjén szinre került a Próbaházasság című énekes bohózat, melynek tiszta jövedelme, 147 korona magvát képezi utazási alapunknak.

Ezen alap gyarapítása céljából a választmány elhatározta azt is, hogy a működő tagok tagsági díjai 1906. január hó 1-től kezdődőleg szintén az utazási alap javára számoltassanak el, mert igazságos és méltányos dolog, hogy a

működő tagok, kik dalkörünk érdekében a legnagyobb áldozatokat hozzák, saját tagdíjainknak az utazási alapban leendő elszámolásával némi kedvezésben is részesüljenek. Ezen intézkedéshez azonban a t. Közgyűlés utólagos jóváhagyását kell kikérnünk, miért is indítványozzuk: méltóztassék a t. Közgyűlés jóváhagyni a választmány intézkedését és egyúttal közgyűlési határozatként himondani, hogy a működő tagok tagsági díjai visszamenőleg 1906. január hó 1-től kezdődőleg az utazási alap javára számoltassanak el.

Röviddel a létesítés után már hasznát is vettük utazási alapunknak, mert a temesvári magyar dalkör meghívása folytán június hó 3-án működő karunk átrándult Temesvárra, hol is résztvett a fentnevezett társaság elnöke által szervezett ünnepélyen az idegenben is dicsőséget szerezve dalkörünknek.

Az egyes dalestélyek jövedelméről valamint dalkörünk általános pénzügyi viszonyairól az együleti pénztáros fog külön részletes jelentést tenni, e helyen csak annak megemlítésére szoritkozunk, hogy a választmány határozata folytán együleti szolgánk 1906. november 1-től kezdődőleg nem részesül többé állandó fizetésben, hanem az általa beszédett tagsági díjainak 15%-át kapja jutalmul. Ezen intézkedésével a választmány a szolgát a tagsági díjak beszédése körül nagyobb buzgalomra öhajtotta szerkeszteni és ezen intentió helyessége már idáig is mutatkozott a tagdíjhátralékok csökkentésében.

Sajnálattal kell még jelentenünk, hogy volt buzgó pénztárosunk Dr. Kovács Gyula ur, makacs betegsége folytán kénytelen volt állásáról leköszönni. A választmány Krauze Ervin urat bizta meg a pénztárosi teendőik ideiglenes elvégzésével, ki is azokat nem csekélyebb buzgósággal teljesítette ezen idő óta.

Krauze Ervin együleti pénztáros jelentése szerint az egyület múlt évi bevétele 2509 K. 36 f. — ezzel szemben kiadása 2833 K. 77 fill. tett ki. — Az utazási alap bevétele 671 K. 80 f.; — kiadása 460 K. 12 f. — maradvány 211 K. 68 f. Az egyület vagyona: 1712 K. 34 fillér.

* * *

A „Verseczi Magyar Ifjusági Önképző Egyesület“ rendes évi IV-ik közgyűlését f. hó 10-én, a múlt vasárnap d. u. 4 órákor tartotta meg a „V. M. K. E.“-nek a „Verseczi Kaszinó“ épületében lévő átengedett hivatalos helyiségében az egyület nő- és férfi tagjainak nagy érdeklődése mellett. Perjéssy Lajos egyület. elnök üdvözölvén a nagy számmal megjelent tagokat, felkérte Navratil Jenő egyület. titkárt a választmány jelentésének előterjesztésére. E nagy gonddal összeállított, terjedelmes jelentésből felemlítjük: hogy az egyesület minden alkalmat megragadott céljainak kivitelére, a hazafias érzelemben ápolása, a magyar nyelv terjesztésére Főügyelmét azonban a nép művelésére, az ismeretek terjesztésére fordította. E czélből a múlt esztendőben 16 Uránia (Bioskop) előadást rendezett, melyeken több ezer gyermek, ifjú és felnőtt jelent meg mindkét nemből. Örömmel konstataulta a jelentés, hogy a magyar nyelvet még teljesen jól nem beszélő, de szívben és lélekben magyar német anyanyelvű polgártársaink nagy számban vettek részt az ifjusági egyület által rendezett népszerű tudományos előadásokon. — A titkari

jelentés köszönettel adózott mindazoknak, kik ezen előadások sikerülte érdekében fáradozni kegyeskedtek. Így: Sávoly Ferencnek, Dorner Jánosnak, Gerzanits Gyula állatorvosnak, ki a múlt esztendőben is ritka előszere-ttel és alapos tudományossággal nagy tet-széssel fogadott több előadást tartott, Brody Mihály főrealiskolai tanárnak, Dr. Weitner József ügyvédnek, az egyesület egyik legszo-galmasabb és legkedvesebb előadójának stb. — Fel kell említenünk azon körülményt, hogy az „Alkohol”-ról tartott népszerű felolvasásainkon sok száz hallgatón kívül 94 ménes katona is megjelent.

A magyar szabadság ragyogó napját a múlt esztendőben is lelkesen megünnepeltük. Társasvacsoránkon közel 200-an jelentek meg. Ez alkalommal a „V. M. K. E.” gazdagon meg-vendégelte az összes 48-as honvédeket. Közre-működtek „Verseczi Magyar Dalkör” majd dr. Seemayer Károly ügyvéd tartott lelkes és tetszéssel fogadott szónoklatot, megmagyaráz-ván a népek, hogy mit köszönhet a magyar nemzet március 15-ének. Beszéltek még: Per-jéssy Lajos egyleti elnök: Csákány J., Bauer Vogel Gyula Paulovics Istvan a „V. M. K. E.” elnökét, dr. Szörényi Jó-zsef, dr. Makoldy Sándor. Mint szavalók közreműködtek: Till Jakab, Haasz Mariska és Engel Irén k. a. valamint Gerspán Jó-zsef és Hajdú Mihály egyli. tagok. Múlt évi majus hó 20-án az „Ördög azok” ban egy mu-latságot rendeztett melyet bár az eső megzavart, mégis nagyon kedélyesen folyt be.

Egyesületünk a buzgó tagok adományá-ból 12 jutalomkönyvet szerzett be, melyek az elemi iskolai tanulók közt a vizsgáknál oszt-tattak ki.

Múlt évi december hó 1-én a „Páris” szálloda nagytermében egykori dicsőséges nagy fejedelmünk II. Rákóczi Ferenc emlékezetére ünnepet rendezett az egyesület, melyen közel 300-an vettek részt. Versecz város polgárságának nagy dicséretére válik azon körülmény, hogy úgy mint a „V. M. K. E.” által már előbb rendez-tett hazafias unnepen, úgy ez alkalommal is nyelv és vallás különbség nélkül ily impozans számban jelent meg, hogy ez által is doku-mentálja hazafias érzelmeit és megmutassa, hogy nem hallgat azok szavaira, kik egyenlenség szításán, és a polgárok közötti békeség meg-rontásán dolgoznak — Az unnepen a beszédek sorát Perjéssy Lajos egyleti elnök kezdte meg, melegen udvozólván a megjelent vendé-geket és egyleti tagokat. — Azután Dr. Dajk-ovits István ügyvéd, az egyesület által fel-kért ünnepi szónok emelkedett fel és szónoki hévvel előadott tartalmas nagy beszédben méltatta az ünnep jelentőségét, magyarázta meg a népek a Rákóczi kort megelőző történelmi időszyakat, majd a kurucz-labancz világ ese-ményeit. A hangulat csak emelkedett, midőn a „Verseczi Magyar Dalkör” lelkes tagjai a szebbnél szebb Rákóczi dalokat énekeltek, Polgár Károly a „Rákóczi Rodostó-ban” című költeményt szavalta. Mind az ő mind pedig később Hajdú Mihály és Koll-mann István hazafias szavatai sok jól meg-érdemelt tapsokat arattak. A „Verseczi Iparosok Dalegyleté”-nek tagjai, na-gyobbára német anyanyelvű, de szívből ma-gyar polgárok kizárólag magyar dalokat éne-keltek. Beszédüket mondottak: Csákány J egyleti tag Rózsa József, Dr. Hadzsi Szi-lárd, Dr. Seemayer Károly, Szalay Lajos városi főmérnök. Örömmel említhetjük fel, hogy a „szerb dalárda” megjelent tagja is gyö-nyörű dalokkal mulattatták a közönséget. A földművelésügyi m. kir. ministerium az egyesü-letnek 100 kötetből álló könyvtárt és ahhoz való szekrényt, a vallás és közoktatásügyi mi-nisterium pedig hason célra 500 koronát aján-dékozott. Az egyesület könyvtárának gyarapí-tásához a „Szent István Társulat” is hozzájárult 114 fuzott könyvel és Perjéssy Lajos egyli. enök az „Ujdiók” huszonnégy kötetével. Meg-jegyzem, hogy a könyvtárt a mi egyesületünk tagjai szorgalmasan használják. Könyvtárunkat Held Godofréd vezeti a legnagyobb rendben.

Különösen kiemelendő, hogy egyesületünk egy nagyobb szabású vetítógépet és chine-matografot szerzett be a szükséges eszközökkel. A „V. M. K. E.” mely egyesületünknek már egy 400 kötetből álló népkönyvtárt adományozott, e gép beszerzési költségéhez 500 koronával jár-ult melyért e helyen is ki fejezzük egyesületünk alás köszönetét.

Választmányunk a lefolyt évben 10 ülést tartott.

Gulácsy Ignác egyleti pénztáros ter-jesztette elő ezután a Tarkó Arnold és Hajdú Mihály ellenőrök, valamint Faragó József és Szabó Géza számvizsgálók által megvizsgált és rendben talált pénztári száma-dásokat, melyek szerint az egylet készpénz va-gyona 1328 K. 41 fillér. Held Godofréd egy-leti könyvtáros jelentése szerint az egylet könyv-tárából a múlt esztendőben 1153 könyvet vet-tek ki és olvastak a tagok. Az egyleti gazdán-ak, Gerspán Józsefnek jelentése szerint az egylet vagyona ingóságokban (a könyvtár ér-téke nélkül) 5%-os levonással 1683 K. Letár-gyalt és elfogadott a közgyűlés egy könyvtári szabályzatot is, mely jóváhagyás végett felter-jesztetik a Ministeriumhoz. Könyvtárvizsgálókka megválasztottak: Dr. Greszler Gyula, Dr. Kohn Emil és Bitz Andras egyli. tagok. Dr. Kohn Emil indítványára a tisztikarnak és va-lasztmányunk — buzgó működéséért a közgyű-lés — mely a legszebb rendben folyt le — jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

NAPI HIREK

Református magyar istentisztelet. Ntű.

Szabolcska Mihály temesvári ref. lelkész és főrealiskolánk hittanára ma vasárnap d. e 1/2 10. órakor istentiszteletet tart a főrealisko-lában, melyről a híveket ez uton is értesíti. az egyház gondnoksága.

Eljegyzés Dr. Czveics Lázár köztisz-teletben álló fiatal ügyvédünk f. hó 17-én ma vasárnap fogja oltárhoz vezetni a gör. kel. püspöki templomban Drágics Milicza kisas-szonyt. Gratulálunk.

Jutalom kiosztás. Dr. Rezucha Ist-ván polgármesterünk ma vasárnap d. e. 10 óra-kor fogja átnyújtani megfelelő ünnepeké közt: Wersing Janos és Schröder Janos munká-soknak a földművelésügyi ministerium ajándé-kát 100 — 100 K. — a megfelelő okirattal. — A jóra való munkások ezen kitüntetésé alkalmá-ból a földm. egyletének tagjai testületileg fog-nak megjelenni.

Márczius 15-ikét, a magyar szabad-ság ragyogó napját ez idén is illő fényvel és kegyelettel ünnepelte meg városunk polgársága. Harom helyen is tartott ünnepek s mind a három alkalommal magasan lobogott a haza-füi lelkesedés lángja. A „Verseczi Magyar Köz-művelődési Egyesület” mely kisjeszényi Pau-lovits István kir. tablabiró elnökelete alatt minden hazafias intézmény és minden hazafias vállalkozás kezdeményezője és istápolója, ez idei ünnepejét Isten szabad ege alatt az Andrassy sétátéren lévő honvédszobor tartotta előtt meg, meghíván ezen ünnepejére az összes helybeli ha-tóságokat, testületeket, és egyleteket. Városunk hazafias polgársága daczára a hideg időnek — impozáns számban jelent meg. Festői szép ké-pet nyújtott a „V. M. I. E.” által rendezett fel-vonulás, elől a magyar nemzeti és fehér ruhába öltözött leányok koszorújával, az öreg honvé-dekkel és több egylettel, melyek közül nagy számával különösen kitűnt a „Földművelők Egylete” élén elnökével Haag Aladar dr.-ral. Az ünnepejé alkalmával bekezdőül a verseczi, „Férfi dalegylet” énekelte el a „Hymnust”, majd pedig Dr. Weitner József hatalmas szép be-szédben magyar nyelven és Dorner János kozst elemi iskolánk agilis tanítója német nyel-ven lelkesítő szónaklatokban fejtegették a nagy nap jelentőségét. Ezután programmszerűleg meg-koszorúzták a szobrot. A „V. M. K. E.” nevé-ben Perjéssy Lajos főtitkár a „Verseczi Magyar Dalkör”, az állami főreal. iskola ifjúsága a honvéd egyesület, nevében Mihá-jlovits Ferenc a „V. M. I. Ó” nevében a nemzeti ruhában öltözött koszorút vivő leányok vezetője Máthe M. k. a. kerekded szép kis beszéd kíséretében. Ezután Hanzmán János főreal. isk. VIII. oszt. novendéke szavalta el gyűjtő hatással a „Talpra Magyar!” — A verseczi Magyar Dalkör valóban bravurosán éne-kelte a „Tavaszmúlt” című hazafias dalt.

A „Verseczi Magyar Ifj. Önk. Egyesület” a nagy nap estéjén 8 órakor társasvacsorával egybekötött hazafias unnepet rendezett a „Paris szálloda” nagy termében, melyen több mint 200-an jelentek meg. A kö-zönség élén ott láttuk az egyesület szeretett

védnökét bajsai Zákó Milán főispánt, Dr. Re-zucha István polgármestert, kisjeszényi Pau-lovits Istvan kir. tablabirót, a „V. M. K. E.” elnökét, legtöbb helybeli hatóság testület egyesület küldöttségét, a „V. M. D.” és az „Iparosok dalegyleté”-nek tagjait, az 1848—49 ik évi honvédegyesület tagjait, kiket a „V. M. K. E.” vendéglét meg. Bekezdőül a „V. M. D.” énekelte el a Hymnuszt, majd Perjéssy La-jos egyli. elnök udvozólta az egylet védnökét és a megjelenteket, mely után Bauer Vogel Gyula áll. főrebál. isk. tanár tartott lelkes és nagy tetszéssel fogadott szónoklatot, megma-gyarázván a népek, hogy mit köszönhet a magyar nemzet márczius 15-ének. Az „Iparos-ok dalegyletének” szép dalai után Máthe M. k. a. hazafias költeményt szavalt. Ezután fel-köszöntök, énekek és szavaltatok felváltva kö-vették egymást. Dr. Rezucha István polgár-mester hosszabb beszédben a 48-as honvédeket és az ifjúsági egyesület tagjait éltette. Nagy hatást keltett egy egyszerű német nagy szá-mú földművelő Rehma János 48-as honvéd ér-telmes és hazafias hosszabb beszéde, melyben népszerű nyelven magyarázta a népek saját ta-pasztalatai alapján a 48-as idők előtti jobagság állapotát, könnyek szöttek a jelen voltak szemébe midőn az aggastyán honvéd beszédét imavál zárta be. Gerspán J. és Kollmann István gyűjtő hatású szavatai és a dalkörök énekei után, megeredt a feszelen táncmulatság. A Paris vendéglő bérlői a Dráigts testvérek ki-tűnő és teljesen elegendő étellekkel jó italaikkal teljesen kielégítették a közönséget. Mindenki meg volt elégedve. — A legszebb rendben le-folyt ünnepek rendezésében az oroszlanrészt Navratil Jenő egyli. titkár illeti meg.

Márczius 15-ke az állami főreal-iskolában. A magyar kir. állami főrealisko-lában, délelőtt 10 órakor kezdődött az ünne-pély a nemzetiszinu dráperiakkal, az iskola diszszalójával földszített tornateremben, mely már az ünnepejé megkezdése előtt teljesen megtelt intelligens közönséggel. — Bekezdőül Hansmann E. VIII. o. t. kellő tuzel sza-valta el a „Talpra Magyar!” majd Makoldy Sándor dr. áll. főrealiskolánk köztiszteletben álló tanára fejtegette az ifjúságnak és közönség-nek márcz. 15-ének jelentőségét. Történelmi visszapillantásokban gazdag tanulságos beszéde viharos tetszést aratott; — ezután az ifjúsági énekkar énekelte el a „Talpra Magyar!” majd pedig az ifj. zenekar valóban kitűnő játékában gyonyörködött a közönség. Nagy tetszést arat-ott Alkalay Henrik VII. o. t. „Varjak Petőfit” című értelmes szavalt. A kedves ünnepejé kurucz noták eléneklésével és a Hu-nyadi indulóval ért véget. Délben az ifjuság kivonult a honvédj. szoborhoz arra ritka szép koszorút helyezett.

Opera előadás. A „Verseczi Férfi Dalegylet” a múlt kedden adta elő a vasárnapról elhalasztott „Das Glöckchen des Eremiten” című operát, melylyel már a múlt évben is igen nagy sikereket aratott. A előadásnál kitűnő játékok és énekekkel legin-kább kitűntek: a hölgyek közül Fejér Niusk. a és Rottler M. úrnő a férfiak közül: Albach Ferenc, Seemayer Rudolf, Gett-mann József és Rudolf urak. A rendezés-ben és darab betanításában Vosahlo. A karmester szerzett újabb is bokros érdeme-ket. Előadás után kedélyes táncmulatság tart-tatott.

Városi közgyűlés. A márczius hó 11-én délután megtartott közgyűlésen Dr. Re-zucha Istvan polgármester elnökolt minthogy főispánunk Zákó Milán kénytelen volt egy sürgöny következtében kis leányának betegse-gé miatt hirtelen elutazni. Interpellatio csudala-tosképen nem volt ezen a közgyűlésen, sőt a havi jelentést is szó nélkül tudomásul vette a közgyűlés ami talan tíz év óta sem történt meg. Az elnököl polgármester választás az épülő ménteleplaktanyától idegenek által titokban el-vit tizenkét koronara becsült téglá darabokról és a Heinrich vállalkozó által a kiszedés fejé-ben elhordott tíz korona értékű rothadt korlát-ról s annak visszahordásáról, szintén szónéklul tudomásul vette a közgyűlés, pedig a múlt közgyűlésen még e végett fölakartak egyesek akasztatni a városi memokli hivatalt. Minthogy időközben azonban a rendőri vizsgálat kisutotta, hogy a dologban a méntelep építésnél közre-működő városatyak a ludasok — a dolgok szé-pen elismultak. A kisereti csatornának kiépítése

végelt szükséges a temesvári uton levő régi hid lebontása és újra építése, valamint a kistréti végén a régi Herczog tanya alatti hid újra építése ami összesen huszezer koronába kerül. A közgyűlés elhatározta, hogy ezen összeget az árvapénztárból veszi föl és öt év alatt visszafizeti. Ezen ügyvel kapcsolatban tudomásul vette a közgyűlés azt is, hogy a verseczi paulisi csatornán levő két vasuti hid mélyebb alapozási munkáját és a kistréti csatorna kiépítését a temesbega vízszabályozó társulat rövidesen megkezdje a csatorna kiépítése végett a kisajátítás mar folyamatban is van. — A nagy-réti 20-ik számú dűlőt egy évre legelőnek árvereztette el a tanács 5244 korona 14 fillérért — a közgyűlés ezen jó eredményű árverést jóváhagyta. Egy hold legelő eszerint 15 korona 40 fillér hasznót fog hajtani a városnak. — A hiányzó munkaszerőt a város munkásházak létesítése által reméli pótolni. Mark Antal gazdasági tanácsnok szép és gondosan kidolgozott előadásában ramutatott azokra a szinte hihetetlen és tarthatatlan állapotokra, melyek Verseczen a munkások díjazásában vannak. Mig az egész országban egy korona 65 fillér átlagosan a szőlő és mezei munkás napidija, addig Verseczen három korona 18 fillér az átlagos munkabér, tehát kétszerese annak mint amit bárhol fizetnek széles Magyarországon. A közgyűlés elvből elhatározta ennél fogva, hogy idegen munkások betelepítése végett munkásházakat fog építtetni s az ügynek teljes kidolgozása végett Mark tanácsnok és Szalay főmérnök vezetése mellett kiküldött egy kilencz tagú bizottságot. — Ezután arról volt szó, hogy egy városi pinczemesteri állás szerveztessék, de minthogy a városnak magának sem szőlője, sem pinczéje, sem bora nincs, ennél fogva ezen állás szervezését nem tartotta a közgyűlés szükségesnek. A hetedik tárgya volt a már sokat vitatott múlt évi aszfalt munkák átvétele, minthogy az Urbány utcai lakosok, kikre rákényszerítette a közgyűlés az utcában levő nagy forgalom miatt az aszfalt járdák kiépítését, sehogy se akar abba bele nyugodni hogy öneik aszfalt járda költséget kelljen fizetni, mikor az utca közepén aszfalt kocsiút mar nyolcz év óta van. Tiltakoztak annak idején a kiépítés ellen, de az urbány utcai lakók választott varosatyja: Loffl a közgyűlésben annak idején hiába emelte föl tiltakozó szavát a közgyűlés egyhangulag elhatározta ezen a szövegre vezető nagy forgalma utcának aszfaltjárda való ellátását. Addig míg a munka folyt nem volt semmi panasz ezen utca aszfalt járdávali ellátása miatt, pedig időközben egyszer Szalay Lajos városi főmérnök be is szüntette ezen utcában a munkát, mivel nem volt kellő minőségű anyag készletben. — A mi munkát azonban a városi főmérnök nem akart atvenni, átvette a múlt év szeptember 2-án az építészeti bizottság és megengedte hogy azt a kevésbé jóanyaggal készített husz vagy harmincz méter hosszú betont is beasphaltoztathassa a társaság. Azután a munka megint rendben folyt — de ezt az alkalmat fölhasználták az urbány utcai lakosok, hogy a járda teljes elkészülte után a már meg nem vizsgálható beton alapot az egész utcában kifogásolják. Sok tárgyalás volt az ügyben, végre is az építészeti bizottság mely tulajdonképen az egész közgyűlésből áll a pártokat vezető egyéniségek kivételével — azt javasolta, hogy vegye át a társaság az Urbány utca járdák beton alapjára nézve a rendes öt évi jótállás helyett tíz évre a jótállást teljes ingyen, a városliget és Zmaj Jovanovics utcai aszfalt kocsi utakra nézve amik szintén csak öt évi jótállással lettek olcsóbb áron készítve a rendes huszonötévi jótállást a rendes addigi árak fizetése mellett. Hiába volt azonban Mark tanácsnok minden tekintetben felvilágosító előadása, Dr. Haag Aladár javaslatára a közgyűlés kimondta, hogy a dolgot tárgyalás végett kiadja az egyesült jogügyi és építészeti bizottságnak — és egyuttal feyelmet indit a városi főmérnök ellen. — Ezután a nyulak által okozott károkkal foglalkozott a közgyűlés s elhatározta, hogy először tárgyalnak a vadászati bérlővel s majd azután határoznak. Egy csomó mindenféle apró ügy után elhatározta sok disputa után a közgyűlés, hogy Pécs város atiratát a tisztviselők fizetésének az állam általi kiegészítését partolja, habár egy néhány városatya jobb szerette volna, ha a városatyák kapjanak legalább is polgármesteri fizetést az állam által nyújtandó segélyből — a tisztviselők pedig egyenek babot krumplit, de azt is csak

drága pénzen. Spaics Péter városi gazdaszabnak betegség miatt 3 havi szabadságot adtak s Dr. Vadász árvaszéki jegyző lemondását tudomásul vettek. Az ülés kéző este végződött.

Magyar Otthon. Elsőrangú penzió. Családok, házaspárok és magános urak részére. Elegánsan berendezett különbejáratu szobák. Részágnyak, fürdők, lift. Olcsó árak. Főherczeg Sandor-utza 30. sz.

A verseczi 48-as függetlenségi párt elhatározta, hogy alakuló közgyűlését — april hó első feleben tartja meg még pedig nagyobb szabású ünnepségek keretében. Az alakuló közgyűlésre meghívja a délvidéki 48-as párti képviselőket is.

A resicai vasművek üzemnagyo-bítás. Az osztrak-magyar államvasuti társaság uradalmának igazgatósága a resicai vasművek üzemnagyo-bításával élénken foglalkozik. Nevezetesen arra fekteti a főszű, hogy a környékben levő vízierőt összesítse és motorikus célra felhasználja. Miután a szárazság beállta-val a nyári évadon át bőséges vízi erőre nem lehet mindig számítani, a hajtóerő gyarapításául a kohokban fejlesztett gázak szintén fel lesznek használva, amellet tartalékul még nagy gőzgépeket is teveznek, hogy az üzem minden irányban biztosítva legyen.

Kivándorlás Torontálból. Jankó Ágoston alispán a közigazgatási bizottság ülésén jelentést tett a multhavi kivándorlásról. Az alispán jelentése szerint februar hónapban 3054 utlevelet adtak ki Torontálvármegyében kivándorlásra. A kivándoroltak közül a mult hónapban 194jén tértek vissza.

A verseczi kerületi betegsegélyző pénztár ezennel tudomásul adja, hogy f. évi március hó 17-én határozat képtelenség esetén pedig f. évi március hó 24-én d. u. 2 óraker fogja Versecz város nagy ulést rmében a megbizottak évi rendes közgyűlését megtartani, mire a tisztelt megbizottak ezennel meghivatnak. Napi rend: 1. Az igazgatóság évi jelentése valamint a felügyelő bizottság jelentése, a zárszámadás és számadási mérleg előterjesztése, a felmentvény megadása végett. 2. Választása a felügyelő bizottságnak és pedig 2 tagnak a munkaadók köréből és 4 tagnak a bizosítottak köréből. 3. Indítványok, melyek azonban a közgyűlés megtartása előtt 8 nappal az igazgatóságnal irásban benyújtandók. 4. Választása 3 tagnak a hitelesítő bizottságra.

Vasuti állomásunk vendéglőjét, — mint azt már előbb is emlitetük — márczius 1-jétől Fertikó és Meszmer jönevű vállalkozók vették bérbé, kik minden tölük telhetőt elkövetnek, hogy nem csak az utazó közönséget, hanem a városból a vasuti vendéglőbe elöszertettel kiránduló verseczi közönséget is pontos kiszolgálásukkal, izléses ételleikkel és tiszta jó italaikkal teljesen kielégítsék. A törekvő vállalkozók a vasuti szállodat is teljesen ujonnan és kenyelmesen berendezték.

Erdei termékek eladása. A m. kir. belügyminister intézkedése folytán a verseczi heti piacza az 1879 évi XXXI. tcz. 115 §-a alapján minden nemü erdei termék csak is az illetékes községi elöljáróság által láttamozott, az erdei termék jogos szerzését igazoló bizonyítvány kíséretében hozható. A ki a jelzett bizonyítvány nélkül, erdei terméket elad vagy megvesz 20 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetetik.

Öngyilkosság Seitz Ferencz 75 éves kömüves a mult hetfőn reggel életuntségből felakasztotta magát. Mire tettét észrevették, már halott volt.

A Schmidtfele czirkus, mely a Ferencz József téren utotte fel fűthető nagy sátorát közönségünk részéről jó pártfogásban részesül. A társulatban igen jó erők vannak, mutatványaik változatosak.

Szerkesztői levelezés.

48 as. A fehértemplomi dalos pángermánok a független bíróság igazságos ítéletével megkapták megérdemelt büntetésüket. A »hymnust« — negyed század alatt nem tanulták be, de — észre térvén — most mihamar betanulták. — Nem hisszük, fel sem tételezzük, hogy városunkban léteznék »meg oly dalos egyesülete« mely azt énekelni nem tudná. A »Verseczi férfi dalegylet«, az »Iparosok dalegylet« többször énekelte. Többi dalegyleteink? Bizonyára azok is tudják — és ha nem tudnák — a mi-

ben mi kételkedünk — bizonyára sietősen be fogják tanulni. — A mi német anyanyelvű, de szivben, lélekben »magyar-svába« népünk — mely honvédelemkünk is felállította saját erejéből — soha sem lenne képes arra, hogy utánozza a fehértemplomi példát. A magyarul nem tudó karmesterek is képesek azt betanítani. Annak okáért a cikket — egyelőre — félretesszük. — Teljes bizonyíték nélkül ilyenre nem lehet vállalkozni.

ad. 197/1907. számhoz.

A városi tisztartói hivatalból

Árverési feltételek

a városház épületében ujonnan átalakított üzlet-és pincehelyiségeknek a következő feltételek melletti bére-adása tárgyában a nagy ülésteremben f. é. március hó 21-én délután 3 óraker tartandó árverésről.

1. Bérbé adatik a főbejárattól jobbra két nagy üzlethelyiség, a főbejárattól balra egy kisebb üzlethelyiség és két pincehelyiség a régi járásbíróház épületében.

2. A 3 üzlethelyiség ugyszintén 2 pincehelyiség a fentjelzett napon a legtöbbet ígérőnek f. é. április hó 1-től számított 6 évre egy nyilvános szóbeli árverés és az ezt követő zárt ajánlati tárgyalás útján bérbé fog adatni. Minden helyiségre külön-külön ajánlat teendő.

3. A bérebevevő köteles az árverés megtartása után azonnal az árverési biztos kezéhez 3 havi bérösszeget letenni. Az évi bérösszeg félévi részletekben mindig július és január 1-én a városi házi pénztárba előre befizetendő.

4. Azon esetben, ha város a fentemlített helyiségeket a bérbé tartama alatt köz- avagy városi célokra szükségelné, ugy bérbé köteles azokat 3 havi bíróságon kívüli felmondás után kiúriteni, ellenben bérbének nem áll jogában a helyiségeket a bérbé tartama alatt felmondani.

5. A bérbé köteles a bérbéleti idő lejártá után a bérbélt helyiségeket jókarban átadni. A bérbélt helyiségben változtatások csak is a városi tanács jóváhagyása után és a fél költségén eszközölhetők, köteles azonban bérbé a város kivánságára azokat átadás alkalmával eredeti állapotáa visszahelyezni.

6. A bérbé köteles a villamos áramot a várostól használatba venni s semmi körülmények között nincs megengedve más világítás használata. Bérbé tartozik azonban a világító testeket sajátjából beszerezni és az árammértó utáni árt is fizetni.

A bérbé robbanó anyagokat csak is a pincehelyiségekben tarthat.

7. Jogában áll a bérbének üzlethelyisége előtt egy a városi tanács által előre jóváhagyandó divatos kapuzatot saját költségén létesíteni, de nem áll jogában bérbének azt a bérbéleti idő lejártá után elvinni, hanem az minden ellenérték nélkül a város tulajdonába megy át.

8. A bérbé tartam minden bírósági avagy bíróságon kívüli felmondás nélkül 1913. márczius hó végén lejár.

9. Az árverés eredménye a közgyűlés által fog végérvényesen jóváhagyatni.

10. Vitás esetben mindkét fél a verseczi kir. járásbíróóság sommás eljárásának és illetékességének veti magát alá.

11. A jogügylet költségei és bélyegilletékei a bérbélt terhelik.

12. A bérbé köteles felszólításra a végérvényes jóváhagyás után írásbeli szerződést aláírni. Ha ezt megtagadná, ugy a befizetett három havi bérösszegre igényét elveszti s bérbé költségére és veszélyére ug árverés fog megtartatni.

13. A zárt írásbeli ajánlatok minden üzlethelyiségre és pincehelyiségre külön-külön a felajánlott évi bér 3 óra eső bérösszegének készpénzbeni csatolásával a megfelelő felírással és azon üzlethelyiség megnevezésével, melyre az ajánlat vonatkozik, legkésőbb f. é. márczius hó 21-én délelőtt 12 óráig a városi tanács iktatójánál benyújtandók.

Verseczen, 1907. márczius 14-én.

A vár. tisztartói helyett:
Dr. Spaics.

2611. szám. — 1907.

Hirdetmény.

Az 1903. évi 55.200. B. M. sz. rendelet 116. §-a értelmében ezennel közhírré tétetik, hogy Versecz város gyámpénztárának 1906. évtől szerkesztett számadása a vár. árvaszék jelentésével együtt folyó évi márczius hó 14-étől kezdve 15 nap alatt vagyis f. é. márczius hó 28-ig bezárólag közbetekintés végett a városi számvévősegnél kitétetik, jogában állván minden adózónak azt a szokásos hivatalos órák alatt betekinteni és az arra vonatkozó esetleges észrevételeit f. évi márczius hó 28-ig bezárólag a városi tanácsához írásban benyújtani.

Versecz thjff. város tanácsának 1907. évi márczius hó 8-án tartott üléséből.

Dr. Rezucha, polgármester.

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótléka

egy régióknak bizonyult háziszert, mely már több mint 37 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult **köszvénynél, oszónál és meghűléseknél**, bedörzsölésképpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K1.40 és K2.— és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, Budapest. **Dr. Richter** gyógyszerárát az „Arany oroszlánhoz“.

Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.
Mindennapi szétküldés.

Szőlő oltványok.

a
legnemesebb

Csemegé fajokban szállít, fajtisztaságért jótékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert.

**Küküllőmenti
első szőlőoltványi telep**
tulajdonos **Caspari Frigyes, Medgyes**
(Nagyküküllő megye).

Tessék képes árjegyzéket kérni!
Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkezett elismerő levelek, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó-, mint írásbelileg bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

1952. sz. — 1907. tan.

Hirdetmény.

A sorozó bizottság Versecz városi sorozó járásban Verseczen ujonczállítási székhelyen 2 nap alatt és pedig f. é. márczius hó 21-től márczius hó 22-ig fog működni.

Az 1907. évi ujonczállításra az 1886., 1885. és az 1884. években született hadkötelesek van felhiva. — E czélből a következő napirend állapítatik meg.

Márczius hó 21-én az 1886. évi születésű vanlamenyi és az 1885. évi születésű hatkötelesek közül a 100 sorszámgig felvettek.

Márczius hó 22-én az 1885. évi születésű többi hadkötelesek és valamennyi 1884. évbéli születésűek valamint idegenek, kik itteni állítatásukra engedélyt nyertek, fognak megvizsgálatni.

Sorozási helyiség a „Szőlővenyige“ című vendéglő.

A hadkötelesek tartoznak a sorozó bizottság előtt naponként reggeli 8 órakor a törvényes következmények terhe alatt pontosan és tisztán megjelenni.

Verseczen, 1907. évi február hó 22-én.

Dr. Rezuca, polgármester.

6. szám. — kv. 1907.

Hirdetmény.

Az 1874. évi XXXIII. t.-c. 30. §-a alapján a központi választmány mai napon fenti szám alatt hozott határozatával az 1907. évre érvényes bizandó országgyűlési képviselőválasztók névjegyzékének kiigazítására kiküldött összeíró küldöttség munkálatait f. é. márczius hó 20-án megkezdeni és április hó 10 ig befejezni fogja.

A küldöttségi ülések fenti időben délelőtt 8 órától 12 óráig a városház nagy üléstermben tartatnak meg.

Versecz város központi választmányának 1907. évi márczius hó 8-án tartott üléséből.

Dr. Rezuca István
polgármester, mint elnök.

Ügynökök

sorsjegyeknek részletfizetésre való eladására kerestetnek.

Legmagasabb jutalék! — Jutalomdíj!
Esetleg fix havi fizetés.

Ajánlatok intézendők az 1885. óta fennálló

Dirnfeld Testvérek
bankházába
Budapest, IV., Váci-utca 2.

179. — 1907. vógrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó, az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a fehértomplomi kir. törvényszék 1907. évi 2123 plg. számú végzése következtében Dr. Bartha Ignác dettai ügyvéd által képviselt Dettai Takarékpénztár dettai cég javára Grünwald József és Nina verseczi lakosok ellen 3000 kor. s jár. erejéig 1907. évi február hó 19-én fogatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 2050 kor. 45 fillérre becsült szobabutorzat, 1 varrógép, ágyneműek, házi felszerelvények, fűszer-, festék-, gyarmat- és rövidáruk, áruasztalok és állványok és mérlegekből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatulnak.

Mely árverésnek a verseczi kir. járásbíróság 1907. év. V. 223/2. számú végzése folytán 3000 korona tőkekövetelés, ennek 1907. január hó 24 napjától járó 6% kamatai 1/2% váltódíj és eddig összesen 142 kor. 05 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Verseczen, az alperes lakásán és illetékes leendő esközlésére 1907. évi márczius hó 21-ik napjának délelőtt 9 órája határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Verseczen, 1907. évi márczius hó 6 napján.

Nessel,
kir. bir. végrehajtó.

1647. szám. 1907.

Hirdetmény.

Az 1907. évre megállapított házadó kivetési lajstrom a temesvári m. kir. pénzügyigazgatóság 12736. számú körrendeletével megküldetvén, az 1883. évi 44. t. cz. 16. §-a értelmében folyó évi márczius hó 18-tól f. é. márczius hó 25-ig a városi adóhivatal helyiségében közszemlére kitétik.

Azon adózók, kik az illető kivetési lajstromban megállapított adónemmel már a múlt évben megróva voltak, a lajstrom kitételétől számított 15 nap alatt, azon adózók pedig, a kik a kivetési lajstromban megállapított adónemmel most első ízben rovattak meg, az adókönyvecskéikben történt bejegyzés napját követő 15 nap alatt kötelesek esetleges felszólamlásaikat alólírt városi adóhivatalnál annál bizonyosabban benyújtani, mert később benyújtott felszólamlások figyelembe vétetni nem fognak.

Városi adóhivatal, Verseczen, 1907. évi márczius hó 14-én.

Bodry, adóügyi tanácsnok,
mint hivatalfőnök.

Özv. Kirchner J. E.-féle műintézet

(Czégtulajdonos: **Kirchner Ernő**)

Versecz.

Ajánlja a legujabb rendszerű gépekkel felszerelt modern berendezésű kő- és könyvnyomdáját, s minden e szakba vágó munkák gyors pontos és izlésteljes kivitelére a legjutányosabb árak mellett.

Iskoláknak: oklevelek, értesítők, bizonyítványok és kimutatások.

Ügyvédeknek: intő-levelek, kérvények és keresetek, meghatalmazások, díjjegyzékek kötvények, szerződések, óvások, levélpapírok stb.

Pénzügyintézeteknek: alapszabályok, értékpapírok, részvények és szelvényívek, betéti könyvecskéik, üzleti könyvek, mérlegszámlák stb.

Kereskedőknek és iparvállalatoknak: körlevelek, árjegyzékek, számlák, üzleti könyvek, czimkéik és rágcedulák, intőlevek, levélpapírok és borítékok czégnomással, czimkártyák, üzleti jelentések stb.

Falragaszok, hirdetmények, műsorok, étlapok, eljegyzési és esketési értesítők, meghívók, tánczrendek, gyászjelentések, névjegyek stb. elvállaltatnak.

Könyvkötészet a legmodernebb gépekkel.

Felvételi iroda és könyvkereskedés az Iskola- és Petőfi-utca sarkán, hol az összes bel- és külföldi lapokra elő lehet fizetni.

☛ Képes levelező-lapok legdúsabb raktára. ☚

A Kirchner-féle könyvnyomda tulajdona és nyomása Versecz.